

॥ સુય મે આઉસન ॥

શ્રુતદીપ

વર્ષ : ૧ • વિકામ સંવત ૨૦૭૪ • અંક : ૩

ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૮

વર્તમાન સમયમાં શ્રુતની ભૂમિકા

મુનિશ્રી વૈરાગ્યરત્નિજ્યજી ગણી

જિનશાસન એક વૃક્ષ જેવું છે જેની આપણે પૂજા કરીએ છીએ. આપણું જીવન આ વૃક્ષ પર નિર્ભર છે. એ વૃક્ષનું થડ સાધુ, સાધ્વી, શાવક, શાવિક રૂપ સંદર્ભ છે. ઘણી બધી સંસ્થાઓ એના પાંડંડાં છે. એમાં આચારના ફુલ ખીલે છે. એનાથી ભાવ રૂપ ફળ ઉત્પન્ન થાય છે. જી પણ આ વૃક્ષ પાસે આવે છે તે કંઈક ને કંઈક પામીને જાય છે. કોઈ પણ વૃક્ષનો આધાર તેનું મૂળ હોય છે. જિનશાસનનું મૂળ છે-સમ્યગ્દર્શન. વૃક્ષને વિકસવા માટે ભૂમિ જોઈએ એ છે- ચારિત્ર. વૃક્ષના જીવિત રહેવાના ન્રણ સોત છે - હવા, પાણી અને પ્રકાશ. જિનશાસનના જીવિત રહેવાના ન્રણ સોત છે- શ્રદ્ધા, કિયા અને જ્ઞાન. શ્રદ્ધાનું પ્રતીક દેરાસર છે. ચારિત્રનું પ્રતીક આપણા સાધુ, સાધ્વીજી ભગવંત છે. જ્ઞાનનું પ્રતીક શ્રુતજ્ઞાન છે. તેનો સોત છે- હસ્તપ્રત.

આજે બે ક્ષેત્રમાં આપણે ઘણાં જ આગળ વધી રહ્યા છીએ. એક, શ્રદ્ધાના કેંદ્ર દેરાસર ઘણાં બની રહ્યાં છે. બે, ચારિત્રના ક્ષેત્રમાં પ્રગતિ થઈ રહી છે. સત્તાર હજાર મહારાજ સાહેબ આજે આ ધરતી પર છે. આ ગૌરવ લેવા જેવી ઘટના છે. આટલી બધી પ્રગતિ થઈ ગઈ પણ જ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં પ્રગતિ થઈ નથી. શું તમને ખબર છે શ્રુતજ્ઞાનના વિષયમાં આપણી શક્તિ શું છે? સરકારી આંકડો એમ બતાવે છે કે - **આ વિશ્વમાં કોઈ એક ધર્મ પાસે જો સહુ થી વધારે હસ્તપ્રત = હથથી લખેલું જ્ઞાન હોય તો તૈ જૈન ધર્મ પાસે છે.** આપણે બે ક્ષેત્રમાં સંશક્ત છીએ હવે આ ત્રીજા ક્ષેત્રને સંશક્ત કરવાની જરૂર છે. આ શાસ્ત્રોને જો બચાવી રાખવા છે તો એ શાસ્ત્રો પર આપણે કામ કરવું પડશે. આપણે આપણું જ્ઞાન ભૂલી રહ્યા છીએ. જો હસ્તપ્રતો ખતમ થઈ ગઈ તો આ બધા શાસ્ત્રોનો ક્ષાસ થઈ જશે. આ એક ચિંતાનો વિષય છે અને તેની આ ચિંતામાંથી જ શ્રુતભવનનો પ્રાદુર્ભાવ થયો છે. ૩૦૦ વર્ષ પછી જો કોઈ ઉપાધ્યાય યશોવિજ્યજી ઉત્પન્ન થાય તો તેમને કોઈ શાસ્ત્રની ખોટ વર્તાવી ન જોઈએ. એમની આંખોમાં આંસુ ન આવવા જોઈએ કે મારી પાસે ભણવા માટે કોઈ

શાસ્ત્ર નથી. શ્રુતભવન એમના માટે છે. અને એટલે જ આ શાસ્ત્રોને આવતી પેઢી સુધી પહોંચાડવી જરૂરી છે. મહારાજ સાહેબ વાંચી શકશો તો જ આપણી પાસે આ જ્ઞાન ઉપલબ્ધ રહેશે. જો મહારાજસાહેબ પાસે જ્ઞાન નહીં રહે તો આપણી હાલત શું થશે આની આપણે કટ્યાના પણ નથી કરી શકતા.

જ્ઞાન જીવિત રહેશે તો શ્રદ્ધા જીવિત રહેશે. જ્ઞાન જીવિત રહેશે તો જ આચાર જીવિત રહેશે. જ્ઞાન નહીં રહે તો શ્રદ્ધા અને ચારિત્ર બન્ને નિબળ થઈ જશે. એથી જ આપણે શ્રુતને આગળ વધારવું છે. આટલું જ નહીં તેમાં પ્રવેશેલી અશુદ્ધિઓને પણ કાઢવાની છે. આ જ શ્રુતભવનનું મુખ્ય કાર્ય છે. આને સમજવું જરૂરી છે. મહારાજ સાહેબ જ્યારે કોઈ પણ જ્ઞાન બનાવે છે ત્યારે તેની પહેલી પ્રતી પોતે લાખે છે અથવા લખાવે છે. જ્યારે તેની પ્રતીલિપિ થાય છે તો તેમાં અશુદ્ધિઓની સંભાવના અધિક હોય છે. એક શાસ્ત્રની અનેક હસ્તપત્રો થઈ. તેમાં અશુદ્ધ ઘણી હતી. આ પ્રતિઓમાંથી અશુદ્ધિઓ કાઢવામાં નહીં આવે તો શું થશે? જે અર્થને ધ્યાનમાં રાખીને કર્તાએ લખ્યું છે તેનો અલગ અર્થ થઈ જશે. આ ન બને એ માટે શ્રુતભવનમાં શાસ્ત્રોનું શુદ્ધિકરણ કરાય છે.

એવો અંદાજ છે કે આપણી પાસે ત્રીસ હજાર મૂળ શાસ્ત્ર છે. તેની વીસ લાખ હસ્તપત્રો છે. આ બધી હસ્તપત્રોનું એકત્રિત અને પ્રામાણિક સૂચિપત્ર તૈયાર કરવાનું છે. જ્યાં સુધી આ કાર્ય પૂર્ણ નથી થતું ત્યાં સુધી અમે ઉપલબ્ધ સૂચિપત્રના સહારે પ્રગટ અને અભ્રગટ પાંડુલિપિઓનો વિભાગ કરીએ છીએ. તે પછી લિપ્યાત્તર, પાઈંતર, સંશોધન અને સંપાદન થાય છે.

આ કામ ન મારું છે, ન તમારું છે. આ કામ ભગવાનનું છે, આ કામ શ્રુત પરંપરાના સંવાહક શ્રમણ સંદર્ભનું છે. આપણી જ્ઞાનસંપદાને ભવિષ્યની પેઢી સુધી પહોંચાડવાના લક્ષ્યની સાથે અમે આ જ્ઞાનમાં જોડાયા છીએ. આપની શક્તિ, આપની સંપત્તિ, આપનો સમય જો આપ તેમાં આપશો તો આ વજા જલ્દી પુરો થશે.

વર્તમાન સમયમાં શ્રુતની ઉપયોગિતા

ડૉ. જિતેંદ્ર બી શાહ

શ્રુતસંવાદ ૭-૧-૨૦૧૮માં પ્રસ્તુત વક્તવ્યનો સારાંશ

આજે પૂરા વિશ્વમાં જૈન ધર્મની પ્રતિષ્ઠાનું કારણ આપણાં શુત્તરીન છે. અંગ્રેજેના જમાનામાં યુરોપીય વિદ્વાનો ભારતીય શાસ્ત્રોનું અધ્યયન કરવા માટે ભારત આવતા હતા. એમના આવવાથી આપણી આંખ ખુલ્લી કે આપણાં શાસ્ત્રોમાં કંઈક પડેલું છે. આ લોકો કેમ અહિં આવે છે? આમાં શું શોધે છે? તેઓ વિદ્યા શોધી રહ્યા હતાં. આપણા શાસ્ત્રોને જોઈને તેઓ અભિભૂત થઈ ગયા હતા. તેઓને એવું પ્રતીત થયું કે ભારતમાં શેક્સપિઅરથી પણ મહાન વિદ્વાન થયા છે. ભારત પ્રત્યે એમની રુચિ વધી. એ લોકોએ ભારતીય શાસ્ત્રોનો અધ્યયનનો પ્રારંભ કર્યો. આપણા શાસ્ત્રો જોઈને તેમને બહુ અહોભાવ થયો. પં.શ્રી ઈંડ્રયંદ્ર શાસ્ત્રીએ મહો. શ્રીયશોવિજ્યજી રચિત જૈન તક્કાખાણનો અનુવાદ કરતા કહ્યું કે - **જો આ યશોવિજ્યજી યુરોપમાં થયા હોત તો બધા યુરોપીયન પોતાના ઘરનાં પ્રવેશદ્વાર પર એમનાં નામનું તોરણ બાંધત.**

આંદ્રી શતાબ્દીમાં હૃદ્દેન-તસ્સંગ દસ હજાર માઈલનો પ્રવાસ કરીને ભારત આવ્યો અને ભારતમાંથી વીજી વિદ્વાને ૬૮૦ ગ્રંથ ભારતથી ચીન લઈ ગયા. પૂરા ચીનમાં એ ગ્રંથોનું અધ્યયન થયું અને આજે પણ ચીન કહે છે કે - **અમારા આ ગ્રંથ જ અમારી સંસ્કૃતિની આધારશિલા છે.** આ ગ્રંથોના આધાર પર આપણે જીવી રહ્યા છીએ. આ ગ્રંથોના કારણે જ ભારત દેશ વિશ્વનો ગુરુ છે. આજે આપણી સામે બહુ મોટો પડકાર છે કે આપણે આપણા ગ્રંથોને સુરક્ષિત કેવી રીતે કરીએ. આપણા પૂર્વજીઓ આ ગ્રંથોની સુરક્ષા માટે પોતાના સર્વસ્વનું સમર્પણ અને પ્રાણોનું તર્પણ કર્યું છે. બરોડામાં સયાજીરાવ ગાયકવાડનું રાજ્ય હતું, ત્યાં પર્દિતોએ પોતાની હસ્તપત્રો ગાયકવાડ ઓરિએટલ રિસર્ચ ઇન્સ્ટટ્યુટને બેટ આપી. અદ્ભુતી વીસ હજાર હસ્તપત્રો ભેગી થઈ ગઈ. હવે સમસ્યા આવી કે આની સુરક્ષા કેવી રીતે કરવી. બધાં લોકો ગાયકવાડ મહારાજા પાસે ગયા અને પોતાની સમસ્યા કહી. ગાયકવાડે કહ્યું કે-આમાં ચિંતા કરવાની શું વાત છે? કાલે જ અમે ઈંગ્લેઝી અમારા દાગીનાની રક્ષા માટે મૂલ્યવાન જલપત્રિરોધક(વોટરપ્રુફ), અનિપત્રિરોધક (ફાયરપ્રુફ) તિજોરીએ મંગાવી છે, તે તમે લઈ જાઓ, એમાં જ ગ્રંથ રાખો. આ ભારતદેશ છે. આ ભારતીય લોક છે. આ જીનની રક્ષાની વાત છે.

જીનની સુરક્ષા પછી સહુથી મોટું કાર્ય છે જીનને શુદ્ધ કરવું. એક અક્ષર પણ અહિંથી ત્યાં થઈ જાય તો અર્થનો અનર્થ થઈ શકે છે. મુનિશ્રી પુષ્પવિજ્યજી પણ વારંવાર કચા કરતા કે - **શાસ્ત્રોનું સંશોધન કરવું બહુ કિર્દિન કાર્ય છે, આ તો ધૂળ ધોવા જેવું કામ છે.** ધૂળને ધોવાથી કેવળ ગંદકી જ હાથમાં આવે છે. આ શાસ્ત્રો પર કરોડો વર્ષોથી જામેલી ધૂળને સંશોધન દ્વારા દૂર કરવી પડે છે. નાના નાના અક્ષરોમાં લખાયેલ પાઠોને વાંચ્યા બહુ જ કપરું કામ છે. આ કામ શુત્તરીવન દ્વારા થાય છે. શુત્તરીવન જે કામ પ્રારંભ્યું છે તે પહેલા પણ થયું છે પણ પહેલા આપણા મુનિ ભગવંતો, આપણા વિદ્વાનો એકલે હાથે આ કરતા હતાં. જીવનભરમાં બે-પાંચ-દશ ગ્રંથોનું સંશોધન કરી શકતા હતાં. આપણા શાસનનો આ ભાગ્યોદય સમજો કે મુનિ શ્રી વૈરાગ્યરતિવિજ્યજી મહારાજના મનમાં એક ભાવ પેદા થયો કે જે કામ આપણા વિદ્વાન એક જીવનમાં નથી કરી શક્યા એ કામ આપણે યથાશીશ્વ કરી લઈએ. મુનિશ્રીએ આ કામનો પ્રારંભ પુનાની ધરતી પર કર્યો.

શુત્તરીવન જૈનશાસનનું ભવિષ્ય છે. તે આપણે આજે નિર્મિત કરવાનું છે. આપણે આજે સંકલ્પ કરવાનો છે કે શુત્તરી માટે જે લોકો પોતાના જીવનની આબૃત્તિ આપે છે એમના માટે આપણે તૈયાર રહીએ. મુનિશ્રીએ આ કામ માટે પોતાનું જીવન સમપ્રિત કર્યું છે. તે કેવળ એકલા જ મશાલ લઈને નિકળી પડ્યા છે. તેમણે ક્યારે વિચાર્યું નથી કે કોણ સાથે આવશે, કોણ નહીં આવે. પણ ધીમે ધીમે લોકો જોડાતા ગયા. એમણે વિદ્વાનોને તૈયાર કરવાનું કામ શરૂ કર્યું. એ યુવાઓને બેસાડીને ભાગાવે છે. અનેક પ્રકારના પ્રલોભનો છીએ આ વિદ્યાને ભાણી - જે વિદ્યામાં કેવળ પોતાની ભધી ઈચ્છાઓની આબૃત્તિ આપવી પડે છે એવી વિદ્યા ભાણી- બહુ કિર્દિન છે. મુનિશ્રી જ આવું કામ કરી શકે છે અને આવા યુવાન જ આવું કરી શકે છે. આપણે નહીં કરી શકીએ. જૈન ધર્મના શાસ્ત્ર એવા વૈજ્ઞાનિક રહસ્યોથી ભરેલા હતાં. એવા અનેક રહસ્યોથી ભરેલા શાસ્ત્રોને શુદ્ધ કરવા, સુરક્ષિત કરવા, પ્રકાશિત કરવા, લોકો સુધી પહોંચાડવાં અને પૂરા વિશ્વમાં આ જીનની જ્યોતનો પ્રકાશ ફેલાવવાનું કાર્ય શુત્તરીવન દ્વારા થઈ રહ્યું છે. આવા કાર્ય માટે આપણને ગૌરવ હોતું જોઈએ.

કોલકતા માં ડૉ. સત્યેન્દ્રનાથ બોঝ નામના મોટા વૈજ્ઞાનિક હતા. તેમાં તેમણે ક્યાંક ભગવતી સૂત્ર માં કહેવી પુદ્ગલની વ્યાખ્યા વાંચી. તે અદ્ભુત વ્યાખ્યાને વાંચ્યો તે ખુશ થઈ ગયા. તેના પર તેમણે લેખ લખ્યો. અને વિશ્વના સહુથી મોટા વૈજ્ઞાનિક આઈન્સ્ટાઇન ખુરશી પરથી ઊભા થઈ ગયા. તેમણે કહ્યું કે આજ સુધી મેટર માટે હું નથી વિચારી શક્યો તે ભારતમાં બેસેલા આ વૈજ્ઞાનિકે વિચાર્યું છે. આઈન્સ્ટાઇન ને સત્યેન્દ્રનાથ બોઝને એક પત્ર લખ્યો કે-આપણની શોધ અદ્ભુત છે. આજ સુધી મેટર માટે હું નથી કરી શકે છે. આપણે એવી શક્તિ નથી કે એવી વિદ્યા ભાણી- બહુ કિર્દિન છે. મુનિશ્રી જ આવું કામ કરી શકે છે અને આવા યુવાન જ આવું કરી શકે છે. આપણે નહીં કરી શકીએ. જૈન ધર્મના શાસ્ત્ર એવા વૈજ્ઞાનિક રહસ્યોથી ભરેલા હતાં. એવા અનેક રહસ્યોથી ભરેલા શાસ્ત્રોને શુદ્ધ કરવા, સુરક્ષિત કરવા, પ્રકાશિત કરવા, લોકો સુધી પહોંચાડવાં અને પૂરા વિશ્વમાં આ જીનની જ્યોતનો પ્રકાશ ફેલાવવાનું કાર્ય શુત્તરીવન દ્વારા થઈ રહ્યું છે. આવા કાર્ય માટે આપણને ગૌરવ હોતું જોઈએ.

સમાચાર

પ્રદર્શન આયોજિત કર્યું હતું. જેમાં તાડપત્રીય હસ્તપ્રત, ભૂર્જપત્ર તથા કાગળની હસ્તલિખિત પ્રતો, હસ્તપત્ર લેખનસામગ્રી તથા સંસ્થા દ્વારા પ્રકાશિત પ્રગટ-અપ્રગટ સંસ્કૃત, પ્રાકૃત, ગુજરાતી, હિંદી, મરાಠી આદિ ભાષાઓના લગભગ પચાશથી અધિક ગ્રંથોનો સમાવેશ હતો.

શુતસંવાદમાં ઉપસ્થિત મહાજન

શ્રી વર્ધમાન જૈન

(પ્રાસીદ્ધ ચાર્ટર્ડ એક્ઝિટર)

મને નથી લાગતું કે એ દિવસો દૂર છે કે આ કાર્ય આપણા જ જીવન કાળમાં આપણે પૂરું થતું જોઈશું. આજે શુતભવન માટે હું પોતાને સમર્પિત કરું છું.

શુતભવન કા અસલી ઇમ્તેહાન તો અભી બાકી હૈ।

શુતભવન કી ડાન તો અભી બાકી હૈ।
અભી તો નાપી હૈ મુઢી ભર જ્ઞાપી।
સારા આસમાં તો અભી બાકી હૈ।

શ્રી હીપક શાહ

(અધ્યક્ષ, પાર્શ્વપ્રજ્ઞાલય શાનસંસ્કાર મેંડિર, તાણગાવ)

સોચ કો બદલો તો સિતારે બદલતેં હૈं,

નજીર કો બદલો તો નજીરે બદલતેં હૈનું।

કાશ્ટિયાં બદલને કી જરૂરત નહીં હૈ,
સિર્ફ દિશાઓં કો બદલો તો કિનારે બદલતે હૈ।

સાહેબજી જે આપ મને મોકો આપો તો હું જરૂર આ કાર્યમાં હું પોતે સમ્મિલિત થવા ઈરછું છું. સારા સ્કોલર નિર્મિત થશે તો આવનારી પેઢી માટે બહુ જરૂરી થશે.

શ્રી વિલાસ રાઠોડ

(અધ્યક્ષ, વર્ધમાન પ્રતિષ્ઠાન)

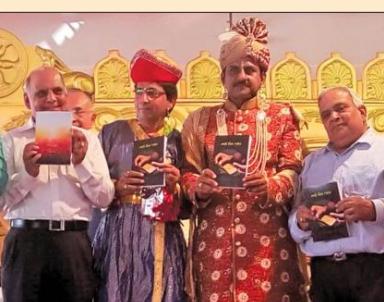
આ બહુ અણમોલ કાર્ય છે. હું આપને વિનંતિ કરું છું કે વર્ધમાન પ્રતિષ્ઠાન શિવાજીનગરની જગ્યામાં કામ કરવા માટે અનુરોધ છે. શુતભવન અમારા માટે બહુ સહયોગ કરવા યોગ્ય છે. શુતભવનને બધા લોકોએ સહયોગ કરવો જોઈએ.

શ્રી ઓમપ્રકાશ રાંકા

(રાંકા જીવેલર્સ)

શુતભવન સાથે હું ઘણા વર્ષોથી જોડોયો છું. મેં મહારાજ સાહેબને પણ પંદર દિવસ પહેલા જ વચ્ચન આયું કે હું આજીવન આપની સાથે છું. જ્યારે કંઈ કામ પડે તો મને યાદ કરજો હું હંમેશા તૈયાર છું.

પ.પૂ.આ.શ્રી વિ.રાજરાન્સૂરિજી મ.સા.ની નિશામાં નાગેશ્વર તીર્થધામમાં આયોજિત અંજનશલાકા મહોત્સવમાં **નિષિદ્ધિશલાકાપુરુષવિચાર** ગ્રંથ અને મારો પ્રિય શ્લોકનું સંધાર્પણ ભગવાનના માતાપિતાના હથે થયું.

પ.પૂ.આ.શ્રી વિ.યશોવર્મસૂરિજી મ.સા.ના પરમાં દીક્ષાદિવસ નિમિત્તે વાપીમાં આયોજિત કાર્યક્રમમાં **નિષિદ્ધિશલાકાપુરુષવિચાર** ગ્રંથનું સંધાર્પણ થયું.

શ્રુતભવન સંશોધન કેન્દ્ર કાર્યવિવરણ

કારકપ્રકરણસંગ્રહ અંતર્ગત કારકસંબંધી ૧૭ અપ્રેગટ કૃતિઓ છે. તેમાંથી પાંચ કૃતિઓનું સંપાદન થયું છે. બાકી કૃતિઓ, લોકપ્રકારા અને શ્રેયાંસજિનચરિતનું સંપાદન ચાલુ છે. સા. શ્રી મધુરહંસાશ્રીજી અદાર પાપરચાનક વિષયક ગુજરાતી પદ્યકૃતિઓનું સંકલન કરી રહ્યા છે.

પંડિત આશાધર વિરચિત નિષિદ્ધભૂતિ ગ્રંથ, શ્રી કલ્યાણવિજયશિષ્ય વિરચિત નિષિદ્ધલાકાપુરુષવિચાર ગ્રંથ, આચાર્ય શ્રીનરેદ્રપ્રભસ્તૂરજી રચિત દષ્ટાંતરશત (હિંદી અનુવાદ સહિત) સંપાદન સંપન્ન થયું અને પ્રકાશન માટે સક્રું છે.

વર્ધમાન જિનરલ કોશ

‘બૃહત્ ટિપ્પનિકા’ ભારતનું સર્વપ્રથમ સૂચિપત્ર ગણાય છે. આ કૃતિનું ૧૧ પરિશિષ્ટોની સાથે વિશેષ સંપાદન સંપન્ન થયું. ‘જૈન કૃતિ કૃતિકાર કોશ’નું કાર્ય ગતિશીલ છે.

વિશેષ ઉપલબ્ધિ : પ.પૂ.આ.શ્રી વિ.તીર્થભદ્રસ્થ.મ.સા. અને એમનો શિષ્ય પરિવાર પ્રાચીન તીર્થસંબંધી સ્તોત્ર, સ્તવન, ચૈત્યપરિપાઠીના સંગ્રહાત્મક ગ્રંથનું સંપાદન કરે છે. શ્રુતભવનના સદ્ગ્રાહીયથી આ વિષયની માહિતીના સંકલન માટે તેમનું અહીં આગમન થયું. દિવસમાં વર્ધમાન જિનરલ કોશ વિભાગમાંથી ૩૦૦ કેટલોગની ૪ લાખ ૫૦ હજાર હસ્તપ્રતોમાંથી ૫૦૦૦થી અધિક હસ્તપ્રતોની માહિતી ઉપલબ્ધ કરાવવાનો લાભ મળ્યો છે.

આગામી પ્રકાશન

‘મારો પ્રિય શ્લોક’ આ ગુજરાતી પુસ્તકમાં ઉત્ત મહાત્માઓના લેખોનો સંગ્રહ છે. ‘મૃત્યુનું મેનેજમેન્ટ’ અને ‘આનંદ અંગ અંગ જાગ્યો’ આ બે પુસ્તકો પ્રકાશનાધીન છે. ‘આનંદ અંગ અંગ જાગ્યો’માં મુનિ શ્રીપ્રશમરતિવિજયજી મ.ના ગીતોનું સંકલન

સમાચાર : શ્રુતભવનમાં પ.પૂ.આ.શ્રી કલાપ્રભસાગરસ્થ.મ.સા.(અંચલગઢ), પ.પૂ.આ.શ્રી વિ.ભવ્યદર્શનસ્થ.મ.સા., લીંબડી અજરામર સંપ્રદાયના શ્રીનિર્જનમુનિજી મ.સા., પ.પૂ.આ.શ્રી તત્ત્વદર્શનસ્થ.મ.સા.ના શિષ્ય મુનિશ્રી શીલદર્શનવિ.મ.સા., સા. શ્રી ધારણાશ્રીજી મ., સા. શ્રી આરાધનાજી મહાસતીનું પદાર્પણ થયું. પૂ.મુનિ શ્રીપ્રશમરતિવિજયજી મ. વિદર્ભમાં વિચરણ કરે છે. ત્યાં એમની પ્રેરણાથી એકાધિક વિહારધામોનું નિર્માણ થઈ રહ્યું છે. પૂ.સા.શ્રીજનરત્નાશ્રીજી મ. આદિ વાપીમાં વિચરણ કરે છે.

અભિપ્રાય

You are preserving the light from the East to future generations. Congratulations and blessings are showered upon you.

— Mrs. Heather Brown

Assistant Director, Govt. Institute Art Lab, Adelaide, Australia.

પ્રભુએ પૂછ્યું-

‘વત્સ! મારી જરૂર ક્યાં સુધી?’

મેં આંસુનું થીપું સમુદ્રમાં નાંખીને કહ્યું-

‘આ આંસું પાછું ન મળે ત્યાં સુધી’

- પૂ.મુ.શ્રી વૈરાગ્યરતિવિજયજી ગણિવર

કાર્યકારી તંત્રી
ગૌરેવ કે. શાહ (૯૮૩૩૧૩૮૮૮૩)

Printed Matter

Posted under clause 121 & 114 (7) of P & T Guide

To,

From

Shrutbhavan Research Centre,

47/48, Achal Farm, Nr. Sachchai Mata Mandir, Ahead of Jain Agam Temple, Katraj, Pune-411046

Mo. 07744005728 Email : shrutbhavan@gmail.com Website : www.shrutbhavan.org